

Středa, 12. března 2014

P7_TA(2014)0210

Evropský rybolov a dohoda o volném obchodu mezi EU a Thajskem**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. března 2014 o současné situaci a budoucích vyhlídkách evropského odvětví rybolovu v rámci dohody o volném obchodu mezi EU a Thajskem (2013/2179(INI))**

(2017/C 378/10)

Evropský parlament,

- s ohledem na čl. 3 odst. 5 Smlouvy o fungování Evropské unie o vztazích EU se zbytkem světa,
 - s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1005/2008 ze dne 29. září 2008, kterým se zavádí systém Společenství pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu ⁽¹⁾ (nařízení o rybolovu NNN) ,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 25. října 2011 nazvané „Obnovená strategie EU pro sociální odpovědnost podniků na období 2011-14“ (COM(2011)0681),
 - s ohledem na otázky k písemnému zodpovězení E-000618/2013 ze dne 22. ledna 2013 o zneužívání v maloobchodních dodavatelských řetězcích a E-002894/2013 ze dne 13. března 2013 o dohodě o volném obchodu s Thajskem a dětské práci v konzervářském průmyslu a na odpovědi Komise na tyto otázky,
 - s ohledem na své usnesení o vnější dimenzi společné rybářské politiky ze dne 22. listopadu 2012 ⁽²⁾,
 - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro rybolov a stanovisko Výboru pro mezinárodní obchod (A7-0130/2014),
- A. vzhledem k tomu, že evropské odvětví rybolovu prochází obdobím krize, která zasáhla odvětví rybolovu, zpracovatelského průmyslu i akvakultury, a že tento stav výrazně oslabuje jejich konkurenční postavení, zejména v podmínkách liberalizace světového trhu, kdy se některé z rozvojových zemí s bohatými mořskými zdroji stávají novými rybolovnými velmocemi;
- B. vzhledem k tomu, že evropské odvětví rybolovu a zpracování produktů rybolovu má zásadní význam pro zásobování evropských občanů potravinami a pro podporu životaschopnosti pobřežních oblastí, jež jsou na těchto činnostech z větší části závislé; vzhledem k tomu, že zachování tohoto odvětví může být ohroženo, pokud EU ve vztahu k rozvojovým zemím uvolní obchod s produkty rybolovu, které usilují o vývoz svých produktů na atraktivní trh Společenství, zejména pokud by byla zavedena nulová celní sazba;
- C. vzhledem k tomu, že EU je největším světovým dovozcem produktů rybolovu a že právě závislost na dovozu činí trh Společenství velmi přitažlivým pro vývozce, zejména s přihlédnutím k tomu, že poptávka po produktech rybolovu v EU každoročně vzrůstá o 1,5 %;
- D. vzhledem k tomu, že Thajsko je největším světovým producentem konzervovaného tuňáka a zajišťuje 46 % jeho světové produkce, a že vývoz konzervovaného tuňáka z Thajska do EU – více než 90 000 tun ročně – představuje téměř 20 % celkového dovozu z třetích zemí do Společenství, přičemž největšími trhy, na něž jsou vyváženy thajské produkty rybolovu, jsou Spojené státy americké, EU a Japonsko;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 286, 29.10.2008, s. 1.

⁽²⁾ Přijaté texty, P7_TA(2012)0461.

Středa, 12. března 2014

- E. vzhledem k tomu, že Thajsko je největším světovým dovozcem čerstvého, chlazeného a zmrazeného tuňáka pro potřeby svého konzervářského průmyslu;
- F. vzhledem k tomu, že 80 % tuňáka se spotřebuje v konzervovaném stavu a že podle posledních dostupných údajů z databáze Organizace pro výživu a zemědělství (FAO) nazvané FISHSTAT pochází 21 % celosvětové produkce konzerv a produktů z tuňáka ze zemí EU, zatímco zbývajících 79 % je vyráběno ve třetích zemích, zpravidla rozvojových;
- G. vzhledem k obchodnímu, hospodářskému a strategickému významu Thajska pro EU a značnému přínosu dohody o volném obchodu pro celé hospodářství EU;
- H. vzhledem k tomu, že EU podporuje regionální integraci zemí sdružení ASEAN (Sdružení národů jihovýchodní Asie); vzhledem k tomu, že dohoda o volném obchodu s Thajskem je základním pilířem v tomto procesu, jehož konečným cílem je dosáhnout v budoucnu uzavření takových dohod mezi jednotlivými regiony;
- I. vzhledem k tomu, že uzavření dohody o volném obchodu mezi EU a zeměmi sdružení ASEAN, s očekáváním účasti Indonésie, Malajsie, Filipín, Singapuru, Thajska, Bruneje a Vietnamu, bylo pro EU prioritou již od roku 2007; vzhledem k tomu, že nedostatečný pokrok při jednáních o této regionální dohodě vedl k zahájení dvoustranných jednání s členskými zeměmi ASEAN, mezi něž patří i Thajsko, přičemž existuje politický závazek, podle něhož má být dohoda o volném obchodu uzavřena během dvou let;
- J. vzhledem k tomu, že produkce konzervovaného tuňáka z regionu středního a západního Tichomoří, který zahrnuje i Thajsko, Indonésii a Filipíny představuje téměř polovinu celosvětové produkce;
- K. vzhledem k tomu, že vývoj produkce konzervovaného tuňáka a hřbetů z tuňáka je provázen celosvětovou tendencí zásobovat zpracovatelské země s nízkými výrobními náklady, které se nacházejí v blízkosti zdrojů surovin (například Thajsko, Filipíny, Indonésie, Papua-Nová Guinea a Ekvádor), a že stále narůstá počet zemí zapojených do produkce a dovozu konzervovaného tuňáka;
- L. vzhledem k tomu, že hlavními vývozci produktů a konzerv z tuňáka jsou Thajsko a Filipíny, přičemž se dovoz z Thajska zvýšil o 20 %, zatímco dovoz z Filipín poklesl o 5 %;
- M. vzhledem k tomu, že jakékoli snížení cla u konzerv a produktů z tuňáka by mohlo mít vliv na preference členy skupiny afrických, karibských a tichomořských států (AKT) a zemí využívajících systém všeobecných celních preferencí (GSP+), v němž se třetí země, které tento systém využívají, zavazují k tomu, že výměnou za udělení celních preferencí budou prosazovat určité politiky, například dodržování lidských a pracovních práv, ochranu životního prostředí a řádnou správu věcí veřejných;
- N. vzhledem k tomu, že by snížení celních sazeb rovněž poškodilo evropský trh, neboť podstatná část konzervářského průmyslu EU na zpracování tuňáka se nachází v oblastech vysoce závislých na rybolovu, jako je Galicie, Bretaň, Azory (nejvzdálenější region), Baskicko a Sardinie; vzhledem k tomu, že odvětví zpracování tuňáka v EU zaujímá druhé místo ve světové produkci konzervovaného tuňáka a jeho dlouhodobá činnost má zásadní význam jak pro vytváření přidané hodnoty, tak pro vznik nových pracovních míst na území EU a zaručuje nejvyšší možné sociální, ekologické i hygienicko-zdravotní standardy;
- O. vzhledem k tomu, že hlavním cílem preferenčních pravidel původu je zajistit dostatečné ekonomické propojení mezi produkty dováženými do EU a zeměmi využívajícími preferencí, které jim EU udělila, s cílem zajistit, aby tyto preference nebyly zneužity jinými zeměmi, jimž nebyly určeny;
- P. vzhledem k tomu, že diskuse o obchodu s produkty rybolovu se týká obchodu s přírodními zdroji, na jejichž udržitelnost má vliv celá řada různých faktorů, například řádná správa a udržitelné využívání rybolovných zdrojů, kontrola nezákonného rybolovu, znečištění, změna klimatu a poptávka na trhu; vzhledem k tomu, že veškeré tyto vnější aspekty ovlivňují i mezinárodní obchod s produkty rybolovu, které by proto měly být považovány za citlivé produkty, na něž by se měla vztahovat zvláštní ochrana;

Středa, 12. března 2014

- Q. vzhledem k tomu, že zásadní význam pro zachování a hospodářský rozvoj podniků zabývajících se v EU zpracováním tuňáka má dostatečné a nepřetržité zásobování surovinami;
- R. vzhledem k tomu, že podle Světové obchodní organizace (WTO) je volný obchod nástrojem růstu, jehož cílem je zajištění udržitelného rozvoje v sociálním, hospodářském i environmentálním pilíři;
- S. vzhledem k tomu, že v této souvislosti jsou pravidla obchodu základním a zásadním předpokladem k zajištění toho, aby byl obchod výhodný a aby se dosáhlo cílů spočívajících v ochraně zdraví a životního prostředí a zároveň vhodného řízení přírodních zdrojů;
- T. vzhledem k tomu, že v důsledku globalizace došlo ke značnému nárůstu objemu ryb uváděných na mezinárodní trh a že panují všeobecné obavy, že mnohé z producentů zemí nebudou mít dostatečné prostředky k tomu, aby řídily a/nebo využívaly rybí populace udržitelným způsobem, zajistily přiměřenou úroveň ochrany zdraví, zmírnily dopad rybolovu a akvakultury na životní prostředí a celkově zaručily dodržování lidských práv a zejména podporovaly pracovní práva a sociální podmínky;
- U. vzhledem k tomu, že někteří z obchodních partnerů EU nejsou schopni zajistit udržitelný rozvoj rybolovu ve všech jeho oblastech, tj. sociální, hospodářské a environmentální;
- V. vzhledem k tomu, že za udržitelné řízení populací tuňáka ručí pět regionálních organizací pro řízení rybolovu zaměřených na lov tuňáka; vzhledem k tomu, že mezinárodní spolupráce mezi státy a těmito organizacemi má zásadní význam pro zajištění udržitelnosti populací tuňáka;
- W. vzhledem k tomu, že v nedávné době upozornila (Mezinárodní organizace práce) MOP spolu s několika nevládními organizacemi na závažné problémy thajského rybolovného průmyslu týkající se sociálních a pracovních podmínek a dodržování lidských práv; vzhledem k tomu, že podle sdělovacích prostředků se v určitém odvětví thajského rybolovného průmyslu využívá nucená práce vykonávaná přistěhovalci, kteří jsou obětmi obchodování s lidmi, a ve dvou nadnárodních podnicích zabývajících se konzervováním tuňáka v Thajsku je využívána dětská pracovní síla, přičemž vláda Thajska tyto skutečnosti uznala;
- X. vzhledem k tomu, že podle FAO dochází často k tomu, že jsou thajská rybolovná plavidla zabavována sousedními pobřežními státy a jejich kapitáni obviňováni z provádění nezákonného rybolovu nebo z neoprávněného vniknutí do vylučné ekonomické zóny;
- Y. vzhledem k tomu, že v roce 2013 odmítly španělské orgány vykládku a prodej tuňáka pocházejícího z plavidel lovicích tuňáky pod vlajkou Ghany, protože tato plavidla byla zapojena do nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu (NNN) a nedodržela opatření pro řízení stanovená Mezinárodní úmluvou na ochranu tuňáků v Atlantiku (ICCAT), a vzhledem k tomu, že na většině těchto plavidel měly podíl soukromé společnosti se sídlem v Thajsku;
- Z. vzhledem k tomu, že v uplynulých měsících bylo v EU odmítnuto značné množství zásilek konzervovaného tuňáka dovezeného z Thajska, a to z důvodu jejich nedostatečného tepelného ošetření, které je zásadní pro neutralizaci mikroorganismů, které by jinak mohly ohrozit lidské zdraví;
1. žádá, aby výrobky z ryb, například tuňákové konzervy dovážené z Thajska, které mohou narušit evropskou produkci těchto výrobků a trh v této oblasti, byly považovány za citlivé výrobky; kromě toho je přesvědčen o tom, že by jakákoli rozhodnutí týkající se většího přístupu pro thajské tuňákové konzervy a tuňákové výrobky měla být přijímána po důkladném posouzení dopadů a v úzké spolupráci s odvětvím, aby tak byl analyzován a vyhodnocen dopad, který mohou tyto výrobky mít na zpracovatelský průmysl a na prodej výrobků z ryb a mořských plodů v EU;
 2. požaduje, aby vstup thajských konzerv a produktů z ryb a měkkýšů na trh EU nadále podléhal stávajícím celním sazbám, což znamená, že by měl být vyňat ze snížení celních sazeb; doporučuje, aby v případě zavedení nižších celních sazeb platila pro konzervy a produkty z ryb a měkkýšů dlouhá přechodná období a závazky k částečné liberalizaci, včetně stanovení kvót, aby byla zaručena konkurenceschopnost odvětví zpracování tuňáka ve Společenství a zachována významná aktivita a sociální rozměr tohoto odvětví v EU, které poskytuje 25 000 přímých a 54 000 nepřímých pracovních míst;
 3. požaduje, aby veškerému udělování celních koncesí či zavádění jakýchkoli jiných pravidel vždy předcházelo přísné hodnocení dopadu, v němž bude posouzen a zhodnocen případný dopad těchto opatření na evropské odvětví zpracování mořských produktů a jejich uvádění na trh;

Středa, 12. března 2014

4. žádá, aby u citlivých výrobků z ryb bylo bez výjimky prosazováno úplné dodržování důsledných a ucelených přísných pravidel původu a aby bylo přísně omezeno množství výrobků, u nichž je Thajsko spíše zpracovatelskou zemí než rybolovnou oblastí;
5. žádá, aby tuňákové konzervy a další výrobky z ryb dovážené z Thajska podléhaly, pokud je to možné, stejným konkurenčním podmínkám jako výrobky z ryb z EU; domnívá se, že tento požadavek především znamená, že dohoda o volném obchodu musí obsahovat obsáhlou kapitolu o obchodu a udržitelném rozvoji, v níž se Thajsko zaváže k dodržování, prosazování a uplatňování mezinárodně uznávaných pracovních norem zakotvených v základních úmluvách Mezinárodní organizace práce, včetně úmluv o nucené práci a o dětské práci; dále se domnívá, že musí být přísně prosazováno dodržování lidských práv, ochrana životního prostředí, zachování a udržitelné využívání rybolovných zdrojů, boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu a dodržování hygienických a fyto-sanitárních předpisů EU; v této souvislosti se domnívá, že by Komise měla Parlament pravidelně informovat o plnění výše uvedených povinností ze strany Thajska;
6. žádá Komisi, aby zajistila efektivní provádění nařízení o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu a zaručila, že výsledkem jednání o dohodě o volném obchodu bude výslovný odkaz na toto nařízení v textu dohody;
7. domnívá se, že nejlepším způsobem, jak zajistit plnou spolupráci Thajska v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, je zahrnout výslovný odkaz na nařízení o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu do znění dohody;
8. žádá, aby dohoda o volném obchodu zahrnovala rovněž požadavek týkající se dodržování úmluv Mezinárodní organizace práce a zajištění větší transparentnosti, dozoru, dohledu a sledovatelnosti v thajském odvětví rybolovu, s cílem umožnit dohled nad rybolovnými činnostmi;
9. trvá na zajištění sledovatelnosti produktů, která je klíčovým prvkem ochrany lidského zdraví a životního prostředí a také zásadním faktorem pro zajištění kontroly nezákonného rybolovu;
10. požaduje, aby byla dohoda o volném obchodu v souladu s ostatními politikami Společenství i s prosazováním strategií zaměřených na sociální odpovědnost podniků; žádá, aby byly zavedeny ochranné doložky;
11. zdůrazňuje, že rozhodnutí Parlamentu udělit souhlas s uzavřením dohody o volném obchodu zohlední celkový výsledek jednání, včetně jednání v odvětví rybolovu;
12. požaduje vzájemné poskytnutí přístupu k trhům a odstranění jakékoli diskriminace v oblasti služeb;
13. přeje si, aby Thajsko, jakožto největší světový vývozcce konzervovaného tuňáka, jednalo a spolupracovalo se všemi třemi regionálními organizacemi pro řízení rybolovu zaměřenými na lov tuňáka, a sice s Meziamerickou komisí pro tropické tuňáky, Komisí pro rybolov v západním a středním Tichém oceánu a Regionální organizací pro řízení rybolovu v jižním Tichomoří, i s regionální rybolovnou organizací pro lov tuňáka v Indickém oceánu, jejímž je členem;
14. podporuje provádění politiky zaměřené na zachování rybolovných zdrojů a na jejich udržitelné řízení;
15. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.